

עין משפט
ג' מורה

ב' א' מ"י פ"ו מלכות
עגנות הלכות ט'
ב' א' ט' שם הלכות
ב' א' מ"י פ"ו מלכות
עגנות הלכות ט' ופ"ו
הלכות ט' א' הלכות ט' שמעון
ר"ט:

עא:

מבלל דרישא בין אחד ותמחויה אחד כו'. לעיל לא בעי למיפוך מכלל דסיפא דמיני מינין ושני תמחוין זריכה למימר שלא תש' להרקיץ כיון דלא קאי הכי: **מאן דאמר** אשר ודאי לא בעי ידיעה בתחלה. פי' בקונטרס ורבי טרפון נפקה דס' שמיעה נכריתות (דף כג:) ולימא דהא מנ' התס דדוקא נמעילה מרובה קאמר ר"ע שמיא שני אשמות משום דטוב לו שיביא שני אשמות משיביא אש אחד וימנה שאס' לא יודע לו תהא מעילה נדבה אכל כמעילה מועטת מודה ר"ע שמיא אש אחד וימנה ונות לו שימן מעילה מועטת על הספק משיביא שתי אשמות וקאמרינן בגמ' מדברי שניהם נלמד [א] אשם ודאי לא בעי ידיעה בתחלה ואס' תאמר רבי טרפון דקאמר מה ליה מציא שתי אשמות משמע דענה טובה קמ"ל אדרבה כיון דמעילה מרובה פליגי אס' כן טוב לו שיביא שתי אשמות כדאמר ר' עקיבא משיביא אשם אחד ומעילתו וימנה כדפרישית ר' יומר דר' טרפון לאו ענה טובה קאמר אלא לעולם אינו יוצא מידי עזירה בשתי אשמות אלא שיביא אשם ומעילתו וימנה ואס' תאמר ולרבי עקיבא אמתא מציא שתי אשמות נמרובה ונמעטת אשם ומעילה יציא לעולם אשם אחד וימנה וכשיודע אז יביא מעילתו וש' לומר משום דאמרו מציא שתי אשמות עד שלא הביא מעילתו לא יאל: **נעל**

כלל גדול פרק שביעי שבת

מכלל דרישא. דלמר חייב: **מין אחד ותמחויה אחד**. בתמיה: **סיפא** לו ידיעה. בין שני מאלי שיעור ואלטריץ ולאשמעינן לדינאפרו דס"ד אמרנא הוילי ובישיעורין שלמים חלוקין לתטאות אחא נמי לא לינכרפו דקמ"ל דהתם הוא דיעה אכל ידעת הכי שיעור לאו ידיעה היא:

רצן גמליאל היא דאמר. לקמן נפיק בגונה אין ידיעה לחאי שיעור: **תוס' ונדע** לו. לקמן בעי ליה אי קודם שהפריש קרבן נע ידיעה ראשונה וקסבר ידעיות מחלקות להטאות ואע"פ שלא היטה ידיעה בין אכילה לאכילה או לאחרי הפרישה וקסבר דאמר מלקוח. והא דלמי ורצה דאמר לעיל' ונדע לו על אמת מהן וחסד ואלו כו' אלמא דמדא הוא דמיחייב אי סביחא לכו פלוגתא דר' יוחנן וריש לקיש נקודם הפרישה איניו דאמר כריש לקיש אי נמי סביחא לכו דלאחר הפרישה פליגי ואינוו דאמר קודם הפרישה נודע על השני ודבר הכל אין חלוקין להטאות: **על טעמא והביא**. והביא קרבני שיעור עוס' ממיתה נקבה על חטאתו אשר חטא (ויקרא ד) משמע על כל חטאת וטטאות יציא: **מחטאתו** ונסלח לו. אפי' כל הביא אלא על מקנת חטאתו ונסלח לו כונו: **קמ"ל**. כיון (ט) דהאי חלי זית עס זית קמא ש"ך נמר ידיעה קמייתא והוא כאלו נודע לו על הכל דהא זי הוה מימי קרבן הוה מיכפר כגדיה (ס' דיתא) בלא שום ידיעה דפחות מכשיעור לא חשיב אכל כזית לא מיכפר בלא ידיעה הלכך כי לא אימדיע ליה כגדיה אלא זה אחר זה הוה ידעיות מחלקות: **דאיסידע** ליה. על השני קודם הפריש קרבן על ידיעה הראשונה פליגי: **אדמוקסי** לאמר **כפרה**. כי פרישין לעיל לריש לקיש הא כתיב על חטאתו והביא ואוקמינא שיטתיה דתלמודא בלאחר כפרה לוקמא בלאחר הפרישה אכל השמא דאוקמינא בלאחר כפרה ש"מ דפשיטא לנני הישיבה שקדו הגמ' בלאחר הפרישה נמי פטר ריש לקיש: הכי גרסינן נכפריס ישינס ודילמא ספוקי מספקא

במלא דרישא מין אחד ותמחויה אחד רב הונא הבא במאי עסקינן כגון שהיתה לו ידיעה בינתיים ורבן גמליאל היא ד'אמר אין ידיעה לחאי שיעור: איתמר אבל שני יותי חלב בהעלם אחד ונדע לו על הראשון וחסד ונדע לו על השני ר' יוחנן אמר 'חייב שתיים וריש לקיש אמר אינו חייב אלא אחת ר' יוחנן אמר ר' יעל חטאתו והביא וריש לקיש אמר פטור מ'חטאתו ונסלח לו וריש לקיש הכתיב על חטאתו והביא שהוא לאחר כפרה ולרבי יוחנן נמי הכתיב מ'חטאתו ונסלח לו הכא במאי עסקינן כגון שאכל כזית ומהצה ונדע לו על כזית וחזר ואכל חצי זית אחר בהעלמו של שני מהו דתימא ליצטרפו קמ"ל א"ל רבינא לרב אשי דאיתידע ליה קודם הפרישה פליגי ובהא פליגי דמר סבר ידיעות מחלקות ומר סבר הפרישות מחלקות אבל לאחר הפרישה מודי ליה ריש לקיש לר' יוחנן דחייב שתיים או דילמא דאיתידע ליה לאחר הפרישה פליגי ובהא פליגי דמר סבר הפרישות מחלקות ומר סבר כפרות מחלקות אבל קודם הפרישה מודי ליה ר' יוחנן לריש לקיש דאינו חייב אלא אחת או דילמא בין בוו ובין בוו מחלוקת א"ל מסתברא בין בוו ובין בוו מחלוקת דאי סלקא דעתך קודם הפרישה מודה ליה ריש לקיש לר' יוחנן דאחר הפרישה ואי אחר הפרישה פליגי אבל קודם הפרישה מודה ליה רבי יוחנן לריש לקיש ואי אלא אחת איתא דריש לקיש וריש לקיש אלא אחת איתא דריש לקיש וריש לקיש ואם תימצי לומר דאחר הפרישה פליגי בה רבי יוחנן היכי מוקי ליה לקרא בכוית ובמהצה ולאחר כפרה: אמר עולא אשם ודאי לא בעיא בתחילה בעל

מוסר רש"י

אין ידיעה לחאי שיעור. אכל חלי שיעור ונדע. לא היא ידיעה לחלק. לאס' מציא שני שיעור מתקטין (ב"מ פ"ב).

רב נסים גאון

אמר עולא לטמן דאמר אשם ודאי לא בעי ידיעה בתחילה. משמע לה מוסבין כריתות כפרה דם שחית' וף כ' אמר ר' טרפון ומת ליה מאי ב' אשמות. אמר לו ב' עקיבא טראן כבודין כ' בעייתא רב' ובגמרא נזתי אפר ורבא מרבי משיביא ג' נומה אשם ודאי לא בעי ידיעה בתחילה. וסכלו זו הימריש נלמדו כי כי שחלק על ר'ע ר' טרפון כדבר הוה טוב שאשם ודאי בעי ידיעה בתחילה. וזה האשם נודע לחטאת כי חטאת ענין ידיעה מציא אף אשם ודאי נמי בעי ידיעה בתחילה.

רבינו הגאול

ר"ש פסוק שהוא מין אחד בדמיון אחד לפיכך חייב אפ"י איתרין להנמיא ליה שטישא. ומשני רבינא כגון שהיו ב' יותי חלב בתמייה אחד, וכגון שאכל חלי וית אחד מהן נודע לו היתר ושבת ואלו עלה וית הגאול. ומתניתין רבן גמליאל היא דאין ידיעה לחאי שיעור. והאן הרמב"ם ב' איתור' כב' הלכות. אחא בשחיתת ארחת בין הערבים. וכן בגמליאל מתיב וחבליס פיקוק. ומהנין במאי פליגי. רבן גמליאל סבר אי ידיעה לחאי שיעור. והנין סבר ישי ידיעה לחאי שיעור. ובגין דרבן בגמליאל סבר דאין ידיעה לחאי שיעור. כאלו אין שם ידיעה כתיבה והעלם אית כולן. לפיכך חייב. אימור אבל ב' יותי חלב כ' בעלם אחד נודע לו על הראשון. וחסד נודע לו על השני. ר' יוחנן נודע לו על שתיים. ר"ל אומר את חייב אלא אחת. ר' יוחנן [אמר] ידיעה מחלקת לפיכך חייב שתיים. ר"ל אמר אין ידיעה מחלקת ואין חייב אלא חטאת אחת. ר' יוחנן וריש לקיש על חטאתו והביא כיון שנודע לו חטאתו בתחילה. כה' ובמשוער לו המניה עד המחייב בה. דאין ארס פירע חובי כבה שכבר נתחייב בו. ור"ל דריש מחטאתו ונסלח. כל שראו בהעלם אחר חטאת אחר הוא. ומחטאתו ונסלח קרינא ביה. כה' ר' יוחנן וריש לקיש דריש שבת חייב מין א' אבל כזית ומחצה נודע לו על כזית ולא נודע לו על מחצה. וחסד ואלו [משני] וית אחר בהעלמו של שני. והוה רחיקא לנטרף עס

גליון הש"ס

רש"י ר"ת פ"ד אשר רש"י וכו' הדיהם ספוקי א"ל מין מציא פסוק א' סוף א' מין

הנהגות הגר"א

[א] ויתב ד"ה שכן. מבני ששים נלמד כו' ז"ל אכל הוא רבי יוסי יבביס הדיהם והמבנין יתבי יבביס בלא כריס'ו דעני ידיעה מחלקת ממש [ב] ויתב ד"ה כ' מודה ר"י בתוספתא ספרה מ"ט חתם בעי נבלא ידיעה כ' יוסב מחלקת עס ר"י וריש:

רבינו הגאול (הסדר)

חצי זית הראשון ויחייבי. קמ"ל מחטאתו. אם כבר נחפר סקת מחטאתו מינו סטיו בשבאר. ור"ל היי על חטאתו והביא אשם אחד שיעור לו על כזית ולאחר עניו. ולאחר שחכמי' לו [נדע לו] על כזית השני. כגון זה מודה ר"ל ד"רין קרבן. והא רוב [אשין] ודריבנא לא מוכחא בדריא פסאי פליגי. מינו סניגא דרפעתא לדברי הכל לאחר כפרה דראשון. נדע לו השני כפרה דראשון. והא סברא דרבה ואיבי בגריה. פליגא איתריויהו. דהא אוקמינא דתירויהו ליה יוחנן ור"ל כשודע לו לאחר שחכמ' על הראשון ע"י חטאת שניה. ורבה אמר אבל ב' יותי חלב כ' בעלם אחד נודע לו על אחד מהן. חזר ואלו שני, אחד בהעלמו של שני. הביא קרבן על הראשון ראשון ושני מטכפר. (הוה) [נתן] ודאי אם נודע לו על השני אחד שחכמ' השני קרבן אחר שחכ' נחפר כנריה עם הראשון. ורבי עירא מרביא וקיייל כותחיהו איתרהו כריא. אמר עולא לדברי תאומר אשם ודאי לא בעי ידיעה בתחילה.